

Themakatern Lourdes

In het voorjaar van 2012 wordt er weer een bisdombrede bedevaart naar Lourdes georganiseerd. In exact dezelfde week als die bedevaart volgend jaar vond eerder deze maand een voorbereidingsreis naar Lourdes plaats. Hieraan nam onder anderen een aantal vicariaats- en parochiecoördinatoren deel. Ook waren enkele medewerkers van het Aartsbisdom Utrecht aanwezig.

Mede naar aanleiding van de voorbereidingsreis staat dit themakatern in het teken van Lourdes: zo leest u over de bedevaart zelf, zowel in een algemeen reisverslag als in een persoonlijk verhaal van vicaris Cornelissen. Hij is de hoofdaalmoezenier van de bisdombredevaart in 2012. Ook spraken

we in Lourdes met vier coördinatoren. In dit interview vertellen zij over hun indrukken van deze voorbereidingsreis - zo gaan zij onder meer in op een nieuwe reisvorm die reisorganisatie VNB aanbiedt, de TGV-reis - en geven zij een aantal tips en trucs ten behoeve van de voorbereiding op de bedevaart in 2012.

Op de slotpagina van dit themakatern vindt u allerlei praktische en nuttige informatie met betrekking tot de bedevaart volgend jaar. Zo worden alle reisopties nog eens op een rij gezet, ziet u waar er de komende tijd vieringen en andere voorbereidende activiteiten rond Lourdes zijn en leest u de speciale uitnodiging van aartsbisschop Eijk om mee te gaan naar Lourdes.

Vorbereidingsreis bedevaart 2012

"Ik ben nog nooit zo lang in Lourdes geweest!"

Met die opgewekte constatering opende vicaris R. Cornelissen op zondagochtend 1 mei de wandeling over het heiligdom die de circa vijftien deelnemers aan de voorbereidingsreis naar Lourdes maakten. Deze voorbereidingsreis werd georganiseerd in verband met de diocesane bedevaart van het Aartsbisdom Utrecht in 2012 (vicaris Cornelissen is dan hoofdaalmoezenier; zie ook zijn persoonlijke verslag van deze reis op blz. 12). Samen met een grote bedevaartsgroep uit het Westland en groepen uit onder meer Boxmeer, Hengelo, Heiloo en Houten e.o. verbleven de pelgrims uit het Aartsbisdom, net als de eveneens aanwezige hulpbisschop mgr. Woorts, van 30 april t/m 7 mei in Lourdes.

Veel van de Utrechtse deelnemers zijn ervaren Lourdespelgrims: zij zijn bijvoorbeeld al jaren actief als hotelleider of accueil-begeleider. Het was echter voor iedereen de eerste keer dat zij de reis maakten per TGV: deze optie is nieuw in het reisaanbod van bedevaartsorganisatie VNB.

Voordelen TGV-reis

Zondag kwamen de deelnemers aan van de andere Nederlandse groepen die reisden per vliegtuig of per VNB-lance (ook een nieuwe reismogelijkheid, een bus speciaal voor pelgrims die zorg nodig hebben). Vicaris Cornelissen over de voordelen van de TGV-reis: "Op het tijdstip dat wij nu onze

ochtendwandeling maken, zou je anders nog je kamer aan het inrichten zijn. Ook vertrekt de TGV-reis pas later weer uit Lourdes." De andere Utrechtse deelnemers zijn eveneens enthousiast: de reis per TGV is comfortabel en arriveert binnen een dag - zo konden ze 's avonds al een eerste wandeling maken over het heiligdom. Bovendien krijg je onderweg al het 'Lourdes-gevoel' dat vooral bij een vliegreis minder kans krijgt te ontkiemen: niet alleen door het samen bidden en zingen in de trein, maar ook door het langzaam veranderende landschap en de gelegenheid uitgebreid kennis met elkaar te maken.

Openingsvieringen

Op zondag 1 mei waren er twee openingsvieringen voor de Nederlandse bedevaarten, beide met als hoofdcelebrant mgr. Woorts: één 's middags, waar ook de Utrechtse deelnemers bij aansloten, en 's avonds een tweede voor de in de loop van de dag gearriveerde pelgrims. Tijdens de Lichtprocessie 's avonds zong ongeveer de helft van de Utrechtse groep mee in het koor, dat opgesteld stond voor de Rozenkransbasiliek. Zo kregen zij een unieke blik op de Lichtprocessie die hen uiteindelijk tegemoet kwam.

Maandagochtend woonde de groep de Nederlandstalige Eucharistieviering bij in de Bernadettekerk.

Het middagprogramma stond in het teken van hotelbezoeken: onder leiding van VNB-medewerkster Nicolien Hendriks bekeken de deelnemers vier van de hotels waar tijdens de bedevaart in 2012 Utrechtse pelgrims zullen verblijven. Aansluitend hield Hendriks een korte uitleg bij het accueil Marie Saint Frai - een rondleiding binnen bleek niet mogelijk omdat het een zogenaamde 'wisseldag' was, waardoor een dergelijk bezoek te veel zou storen.

Workshops

's Avonds liepen de Nederlandse bedevaartgangers ondanks de aanhoudende stevige regenbui mee in de Lichtprocessie, zo ook de (meeste) Utrechtse deelnemers. Dinsdag 3 mei startte wederom met een Eucharistieviering, daarna bezocht de Utrechtse groep onder leiding van vicaris Cornelissen onder meer de parochiekerk en het kerkhof waar de familie van Bernadette Soubirous begraven ligt. 's Middags werd een vervolg gegeven aan de hotelbezoeken en tot besluit van de middag woonden de Nederlanders de Sacramentsprocessie bij. In plaats van over het heiligdom te trekken vond die vanwege dreigend onweer binnen plaats, in de ondergrondse Pius X-basiliek.

Na de internationale Hoogmis op woensdagochtend dronken alle Nederlandse pelgrims koffie, buiten bij de kapel Notre Dame. 's Middags kregen de Utrechtse deelnemers twee workshops aangeboden: één over 'Hoe organiseer ik een parochiereis' en één over digitaal inschrijven bij reisorganisatie VNB. Na de viering met handoplegging in de

Rozenkransbasiliek werden 's avonds in het hotel - terwijl het diner nog gaande was - twee minuten stilte in acht genomen vanwege Dodenherdenking: een indrukwekkend moment omdat het écht muisstil was in het restaurant.

Grote kruisweg

Donderdag 5 mei startte om 7.30 uur met de Eucharistieviering bij de grot, met als hoofdcelebrant mgr. Woorts. Daarna stond een dagtocht per luxe touringcar op het programma, die onder meer langs de bijna 1.500 meter hoge top van de bergpas Col du Soulor (bekend uit de Tour de France) voerde. Op de laatste dag in Lourdes vond in de Pius X-basiliek de slotviering plaats voor de Nederlandse pelgrims. Tevoren waren enkele Utrechtse pelgrims naar de baden geweest; 's middags liep een deel van de Utrechtse groep de grote kruisweg onder leiding van vicaris Cornelissen.

Zaterdagochtend 7 mei vertrokken in alle vroegte de bussen weer naar het station van Lourdes, alwaar de pelgrims in de TGV stapten om de thuisreis te aanvaarden.

Foto's pagina 10:

- Rondleiding door vicaris Cornelissen
- Lichtprocessie
- Koffie drinken na de internationale Hoogmis

Foto's pagina 11:

- Statie van de grote kruisweg
- Ben Lokate (coördinator bisdombedevaart 2012), mgr. Woorts en vicaris Cornelissen

Terugkijken en vooruitblikken

In 2012 gaan we, samen met onze aartsbisschop mgr. W.J. Eijk, met parochianen uit de 49 parochies van het aartsbisdom op bedevaart naar

Lourdes. Om deze grote diocesane bedevaart goed voor te bereiden, heeft een groepje van 15 pelgrims uit ons aartsbisdom in de meivakantie deelgenomen aan de voorbereidingsreis (zie ook het verslag daarvan op blz. 10-11). De deelnemers zijn actief als VNB-contactpersoon, VNB-coördinator of werkzaam bij het aartsbisdom.

Op zaterdag 30 april vertrokken we vanuit diverse plaatsen per luxe touringcar naar Tourcoing, een plaatsje aan de Belgisch-Franse grens. Na een mooie rit van ongeveer drie uur stonden we op dit Franse stationnetje waar de supersnelle TGV-trein al klaar stond. Iets voor elfen vertrok de trein. Een prachtige reis: snel, comfortabel, gezellig - met een oranjebittertje vanwege Koninginnedag- én devoot, want er werd op weg naar Lourdes uiteraard ook gebeden en gezongen. Rond 19.30 uur stonden we die zaterdagavond op het station van Lourdes, om even later al aan te schuiven aan het diner in ons hotel. Natuurlijk hebben we die avond meteen een bezoek

gebracht aan de Grot en mochten we genieten van de duizenden mensen die meeliepen in de lichtprocessie. En dat allemaal op die ene zaterdag!

Betekenisvolle ontmoetingen

Op zondag vierden we met honderden Nederlanders de Eucharistie. Mgr. H.W. Woorts was de hoofdcelebrant en we stonden stil bij het jaarthema 'Het Onze Vader bidden met Bernadette'. Een prachtige week volgde met mooie vieringen en betekenisvolle ontmoetingen. We bezochten een groot aantal hotels waaronder twee zorghotels. Een zorghotel beschikt over enkele kamers die geschikt zijn voor mensen in een rolstoel (mensen die extra zorg nodig hebben). De kamers zijn wat ruimer, er is een grote douche en de deuren zijn extra breed. Ook tijdens de bisdombedevaart 2012 zullen deze hotels voor ons beschikbaar zijn! Hoogtepunt was natuurlijk de H. Mis bij de Grot (zie foto's)! Zaterdag 7 mei reisden we per TGV weer naar Nederland. Wat een schitterende bedevaart hebben we gehad! Niet in de laatste plaats vanwege het grote aantal jongeren dat mee was. Een jongen zei op een gegeven moment: "Ik geloof dat ik toch geloof."

Voorbereidingen in volle gang

Volgend jaar gaan we als aartsbisdom naar Lourdes. In de meivakantie. Jong en oud kan mee. We staan dan stil bij het thema: 'De rozenkrans bidden met Bernadette'. De voorbereidingen van deze bedevaart

zijn in volle gang, het programma staat al grotendeels op papier. Volgens mij mag je dit niet missen! Meer informatie is te verkrijgen bij uw parochie, bij het aartsbisdom of bij de VNB.

'Hemel raakt de aarde in Lourdes'

In de aanloop naar de bisdombedevaart naar Lourdes in 2012 is er een nieuwe organisatie-structuur gekomen: in de drie vicariaten zijn vicariatscoördinatoren aangesteld en de parochies kennen voortaan parochiecoördinatoren en een contactpersoon vanuit het pastoraal team. Tijdens de voorbereidingsreis naar Lourdes (30 april t/m 7 mei) waren diverse coördinatoren aanwezig: Op Tocht sprak op locatie met drie van de inmiddels vier vicariatscoördinatoren en met een parochiecoördinator.

Greet Severs is coördinator voor het vicariaat Utrecht en parochiaan van de H. Suitbertusparochie (Culemborg e.o.). In het dagelijks leven werkt zij als coördinator vrijwilligerswerk voor de regio Betuwe/Bommelerwaard bij 's Heeren Loo, een organisatie die ondersteuning biedt aan mensen met een verstandelijke beperking. Hermien Schoorlemmer, coördinator voor het vicariaat Deventer, regio Salland, woont in de Emmanuelparochie (Dalfsen e.o.). Zij is senior medewerker afdeling arrestantenzorg bij de politie Regio IJsselland. Haar mede-coördinator voor het vicariaat Deventer is Arie Vreeswijk, die de regio Twente onder zijn hoede heeft. Vreeswijk was niet in de gelegenheid mee te gaan met de voorbereidingsreis naar Lourdes. Janneke Vos is de benjamin van de vicariatscoördinatoren. De 27-jarige doktersassistente werkt bij een huisartsenpraktijk in Huissen, woont in de parochie De Levensbron en is verantwoordelijk voor de regio Arnhem West in het vicariaat Arnhem. Voor de regio Arnhem Oost wordt nog gezocht naar een vicariatscoördinator. Haar moeder Ria Vos, administratief medewerker bij een bouwbedrijf, is parochiecoördinator van de parochie De Levensbron (Huissen

e.o.). Daarnaast ondersteunt zij Janneke bij haar werkzaamheden als vicariatscoördinator.

'Grote uitdaging'

Op de vraag of 'Lourdes' leeft in de parochie c.q. het vicariaat, komen uiteenlopende antwoorden. Zo hebben de drie vicariatscoördinatoren in dit prille stadium nog geen beeld van hun gehele vicariaat. Van sommige parochies zijn wel gegevens bekend, Hermien Schoorlemmer weet bijvoorbeeld dat de geloofsgemeenschap uit Heeten (parochie Heilig Kruis) rond de tijd van dit interview met een grote groep in Lourdes is. Over hun eigen parochie kunnen ze duidelijker zijn: zo vertelt Hermien dat er van daaruit in september nog twee bedevaarten naar Lourdes gaan - één met het koor Intermezzo te Ommen (de parochie bestaat 150 jaar) en één vanuit Lemelerveld. Hermien: "De Lourdesbedevaarten leven in Salland, vele parochies gaan erheen." Ook in de parochie van Janneke en Ria Vos wordt al jarenlang actief werk gemaakt van Lourdes. Het Lourdeswerk, vroeger Heil der Zieken geheten, bestaat er al zeker zestig jaar. Ria's vader werd bijvoorbeeld in 1960, toen zij 3 jaar oud was,

door Heil der Zieken uitgenodigd om mee te gaan naar Lourdes. In de parochie van Greet Severs is het een ander verhaal: in het jubeljaar is er weliswaar een groep naar Lourdes geweest, maar verder staat Lourdes er nog helemaal niet op de kaart. Greet: "Er zijn ook geen contactpersonen et cetera. Dat maakt mijn werk als vicariaatscoördinator tot een grote uitdaging: het wordt echt pionieren!"

'Cadeautje'

Greet was in 2002 voor het eerst in Lourdes, zij ging toen mee om

voor haar schoonmoeder te zorgen. Met name de grote kruisweg maakte destijds veel indruk op haar. Door omstandigheden was haar volgende bedevaart pas in 2008, toen ze als lid van het Lourdeskoor meeging met de bisdombedevaart. Een jaar later was zij aspirant hotelleider voor de VNB en in 2010 hotelleider, wederom voor de VNB.

Hermien dankt haar eerste kennismaking met Lourdes aan de huidige hulpbisschop mgr. Woorts: deze toenmalige pastoor van haar parochie vroeg in 2000 of zij meewilde als rolstoelduwer. "Dat vond ik zó geweldig, toen is het 'virus' begonnen. Als mgr. Woorts me toen niet had gevraagd, was ik nooit naar Lourdes gegaan. Ik had altijd het idee: ik ga wel als ik 80 ben – ook omdat niemand uit mijn omgeving ging. Nu ervaar ik het elk jaar weer als een cadeautje om erheen te mogen," aldus Hermien. Greet vult aan: "Ik weet (een beetje) wat Lourdes met mensen kan doen, en begrijp wat men ervaart. Een heel intensief omgaan met elkaar; dat gun je iedereen. Men zegt weleens: in Lourdes raakt de hemel de aarde."

'Hotelleider'

Ria Vos is 17 jaar geleden begonnen als collectant, is daarnaast inmiddels ruim 10 jaar penningmeester en gaat in september 2011 voor het elfde jaar als hotelleider mee met een parochiegroep. "Eigenlijk ben ik samen met mijn zus Annelies het hele jaar bezig met Lourdes," zo zegt Ria, "we bezoeken namelijk zelf de mensen die meegaan en schrijven hen zelf in. Dat heeft veel voordelen: het contact is veel persoon-

lijker. Ik heb één keer een vreemde groep begeleid in Lourdes, toen merkte ik echt het verschil." Dochter Janneke begon ongeveer acht jaar geleden als assistent-contactpersoon in de collectantengroep: "Lourdes is mij als het ware met de paplepel ingegoten! De eerste keer ging ik mee als begeleider van mijn oma, daarna ben ik twee keer groepsassistent geweest van mijn moeder en haar zus Annelies. Toen mijn koor stopte, wilde ik iets met de vrijgekomen tijd doen en besloot ik hotelleider te worden. In 2010 heb ik mijn aspirantschap gelopen. Daarvoor ben ik geslaagd. Ik ben alleen nog niet als zelfstandig hotelleider op pad geweest, en dat zal dit jaar ook niet gebeuren: ik ben uitgeloot voor de reis waarop ik had ingeschreven. Wel ga ik in september mee met de parochiegroep, maar dan ben ik niet 'in functie'."

Workshops

Over de nieuwe reisvorm, vanuit de parochie/regio per bus naar het Noord-Franse Tourcoing en vervolgens per TGV naar Lourdes, zijn de dames enthousiast. Greet Severs: "Ik vind het heel fijn om deze manier van reizen zelf te ervaren. Nu kun je er voor je parochie echt voor kiezen. Het gaat allemaal heel soepel: je stapt bijna voor de deur op, dat is ook voor ouderen fijn – vliegen is immers ook vermoeiend." Hermien Schoorlemmer beaamt: "Het is een heel mooie manier van reizen. Je hebt ook meer beenruimte dan in het vliegtuig." Ria stelt wel dat je als coördinator de mensen goed moet voorbereiden op de lengte van de reis (het vertrek vanuit de parochie is 's ochtends vroeg, de aankomst in Lourdes is in de vroege avond), maar ze vindt het wel een leuke manier van reizen: je kunt heen en weer lopen, met elkaar praten en kennismaken.

Tijdens deze voorbereidingsreis stonden een paar extraatjes op het programma: een aantal hotelbezoeken en twee workshops (over 'hoe organiseer ik een parochiereis' en over digitaal

inschrijven). De hotelbezoeken werden als heel informatief ervaren, de workshops “waren goed en stimuleren om ideeën uit te wisselen,” zo vindt de groep unaniem. Janneke: “De workshops waren inspirerend, je wilt er weer voor gaan, ook omdat je handvatten krijgt aangereikt.” Greet: “Omdat je elkaar hebt leren kennen, kun je elkaar ondersteunen, elkaar aanvullen. De opzet van de organisatie is nieuw, het is toch een beetje zoeken.” “We zijn als vicariaten ook niet drie eilandjes, maar we zijn samen één bisdom!” zo onderstreept Hermien.

Zorghotel

Dat er voor zorgbehoevende mensen nu waar mogelijk wordt ingezet op verblijf in een zorghotel in plaats van in het accueil (de plaats waar zieke of gehandicapte pelgrims verblijven en de verzorging krijgen die zij nodig hebben), vinden de coördinatoren een positieve ontwikkeling. “Het betekent heel veel voor mensen als ze bijvoorbeeld gewoon bij hun eigen partner kunnen blijven: dat is de meerwaarde van een zorghotel. Veel hotels zijn al aangepast: aangepaste lift, tillift, gelijkvloers et cetera. Hier is ook steeds meer aandacht voor in Lourdes.” Wel wijzen ze op het belang van een goede beoordeling wie een zorghotel aankan: sommige mensen zullen toch meer zorg nodig hebben dan in een zorghotel kan worden geboden en zijn dan meer gebaat bij een verblijf in het accueil. Anderen hebben bijvoorbeeld al een eigen ‘zorgsysteem’ om zich heen via de familie – ook dat is een aandachtspunt bij het inschrijven.

Jongerengroepen

In het hotel waar de deelnemers aan de voorbereidingsreis verbleven, logeerden ook twee jongerengroepen: ‘Jong Lourdes’ dat bovendien een aantal maatschappelijke stagiaires had meegebracht, en een groep van circa dertig misdienaars uit het

bisdom Groningen-Leeuwarden onder leiding van pastoor Conijn. De misdienaars werden als zodanig ingezet tijdens de vieringen, een aantal van hen trad ook aan als vlaggendrager. Jong Lourdes en de stagiaires vervulden ook taken tijdens de vieringen, zoals collecteren en het begeleiden van de priesters bij het communie uitreiken. Daarnaast zetten zij zich veelvuldig in als rolstoelduwer. “Je raakt geïnspireerd door die jongerengroepen,” zo zegt Janneke. “Je ziet ze wel in de kerken et cetera, maar omdat wij ze ook in het hotel meemaakten, zie je de band die onderling ontstaat – en die is heel waardevol. Voor mij was één van de belangrijkste momenten van de reis om te zien hoe de jongeren geraakt zijn door Lourdes.” Hermien: “Je zag ook dat het voor hen goed voelde om ingezet te worden in de parochiegroepen, dat is beter dan de groepen van elkaar gescheiden houden.”

‘Koesteren’

Tot slot wisselen de vier een aantal tips en trucs uit. Janneke herhaalt de opmerking die zij tijdens de workshop maakte en die VNB direct ter harte nam, namelijk om het zorgformulier online te zetten. Op die manier kunnen coördinatoren dit formulier direct meenemen bij het thuis inschrijven van (zieke) pelgrims en hoeven ze niet nog een tweede keer langs te gaan. Ook willen ze duidelijk maken dat zij als vicariaatscoördinatoren de organisatie niet overnemen, maar deze ondersteunen: actieve groepen in de parochies moeten er juist bij betrokken worden. “Wat goed is, moet blijven – we zijn dan ook heel erg blij met wat er al is, dat moeten we koesteren.”

Foto's:

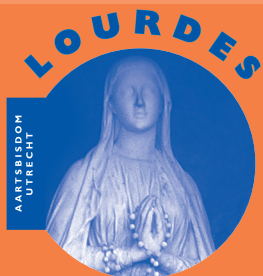
- Eén van de jongeren verzorgt een lezing tijdens de viering bij de grot (p. 14 boven)
- Janneke en Ria Vos (p. 14 onder)
- Aankomst van de TGV in Lourdes (p. 15 boven)
- Een afgeladen Pius X-basiliiek tijdens de internationale Hoogmis (p. 15 onder)

16

Lourdes 2012

praktische info

Reisopties:

Bus: 27 april - 5 mei

TGV: 28 april - 5 mei

Vliegtuig: 29 april - 4 mei

Meer informatie:

Ben Lokate, lokate@aartsbisdom.nl

www.aartsbisdom.nl, 030 - 2361570

www.vnbreizen.nl, 073 - 6818111

Heeft u zorg nodig, maar wilt u toch graag met de bus naar Lourdes? Dan is de VNB Lance iets voor u! De VNB Lance is een bus die, naast gezonde pelgrims, ook plaats biedt aan pelgrims die zorg nodig hebben, pelgrims die van een (elektrische) rolstoel gebruik maken of pelgrims die liggend vervoerd moeten worden. Medische en verpleegkundige begeleiding is aanwezig tijdens de busreis en in Lourdes, zodat u zorgeloos op reis kunt gaan.

"Ik koester warme herinneringen aan onze bisdombedevaart in 2009. Ik nodig iedereen - jong en oud - uit ons bisdom dan ook uit om in 2012 mee te gaan. Want samen naar Lourdes reizen is een ervaring van blijvende betekenis."

Mgr. W.J. Eijk

In de aanloop naar de Lourdes-bede vaart 2012 worden er in de drie vicariaten (Arnhem, Deventer en Utrecht) van het Aartsbisdom Utrecht verschillende voorbereidende vieringen georganiseerd. Zo zijn er in de maand mei al vespervieringen geweest in Tubbergen, Renkum, Vinkeveen, Schalkhaar, Amersfoort, Groenlo en Buren. Ook zijn de parochiecoördinatoren van de drie vicariaten bijeen geweest in respectievelijk Gendt, Borne en Utrecht. Verder staat gepland:

2 oktober

15.00 uur Lof - Parochie Lumen Christi - H. Nicolaas, Nicolaasplein 2, Denekamp

19.00 uur Lof - Parochie H. Franciscus van Assisië - OLV van Lourdeskerk, Sonderenstraat 55, Haaksbergen

19.00 uur Lof - Parochie H. Kruis - H. Kruisverheffing, Kerkstraat 8, Raalte

16 oktober

18.00 uur Lof - Parochie De Goede Herder - H. Lambertuskerk, Enschedesestraat 1, Hengelo

30 oktober

15.00 uur Vesperviering - Parochie St. Ludger - H. Helena, Dijkstraat 11, Aalten

19.00 uur Vesperviering - Parochie De Levensbron - Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, van der Mondeweg 22, Haalderen

3 december

Contactdag vrijwilligers bedevaarten Aartsbisdom Utrecht

H. Johannes Geboorte Kerk, Bergstraat 17, Wageningen

Première musical 'Lourdes, bron van vertrouwen'

Theater Junushoff in Wageningen

